

Sagan om Maskrosens år

Höst:

En härlig höstdag sitter vännerna Martha och Carl-Herman och funderar på vad de ska hitta på. De ser löven virvla i blåsten och krattan som står vid skjulet. "Kanske vi kan kratta en lövhög", föreslår Carl. De klär på sig och går ut. Alla de färgglada löven samlar de i en hög. Martha hoppar i: "Haha, vilket plums!", säger hon. Carl följer hennes exempel och tjoar ner i högen.

På gräsmattan står maskrosen som har blommat ut och bildat frön. Fröbollarna står likt vita fluffiga klot som svajar i vinden och väntar på att en pust skall få dem att flyga upp och iväg. Martha provar att blåsa på maskrosklotet och fröna lossnar till frösvävare som åker iväg. Fröet har ett skaft som ser ut som en fallskärm i luften. Vinden tar i dem och sprider dem, en hit och en dit. Kanske de landar någonstans där fröna kan gro till nya plantor.

Carl föreslår att de skall föra lövhögen under några buskar för igelkotten att övervintra i, nu när de har lekt färdigt med löven. Medan de krattar löven får flera maskrosklot en puff och fröna svävar i väg. "Var månne de landar och hittar sitt vinterbo?", funderar vännerna.

"Hur ser maskrosblomman ut på hösten?", undrar Martha.

Vinter:

Nu är det länge sedan vännerna Martha och Carl-Herman lekte med maskrosens frön som de skickade ut att sväva i vinden. Någonstans under snötäcket ligger både igelkotten och fröna och vilar i väntan på varmare dagar. Martha har gjort en snölykta och Carl är och hämtar en vuxen för att tända ljuset i lyktan.

Bladen på maskrosen har vissnat bort innan snön kom och kvar finns roten som övervintrar. I jorden hålls roten levande i skydd från kylan och kan på våren skjuta upp nya blad. "Men fröna då, blir inte de nya plantor från fröna?", undrar Carl, som kommer ihåg de svävande fallskärmarna som vännerna blåste iväg under hösten. Visst stämmer det. Från fröklotet sprider maskrosen sina frön, som kan gro till nya plantor samtidigt som maskrosen också kan bre ut sig

genom rotskott. Där under deras snölykta kan det finnas både ett frö från flygturen och en övervintrande rot som båda förbereder sig för att bli en ny planta.

“Hur klarar sig roten under vintern?”, frågar Carl-Herman.

Vår:

Snön har smultit och de första klargröna grässtråna börjar sticka upp ur marken. Martha och Carl-Herman är ute och ser sig om efter maskrosen de väntat på. “Men var är alla blommorna?”, undrar de. Kanske det ännu är för kallt för blommorna att växa eller kanske jorden är för hård för det lilla fröet att tränga sig upp. Kanske fröet flugit längre bort eller inte blivit något detta år. “Men då finns roten kvar som kan växa”, säger Martha. “Syns det någon bladrosett någonstans?” “De kommer säkert fram när det blir varmare och soligare”, tror Carl. Martha tycker det blir att vänta länge, men Carl har med ett förstoringsglas som man kan söka spår av maskar, insekter och bladrosetter med. Då blir väntande lite lättare. Martha följer med en spindel som vaknat och kryper in mellan stenarna. Carl hittar något som han tror är ett maskrosfrö från hösten och sticker ner det i fickan. Det skall han plantera och se hur det växer.

Efter några veckor har Carls maskrosfrö börjat gro! I den lilla glasburken som vännerna planterat fröet i har en liten pårot börjat bildas under jordytan. Ovanpå ser man bladrosetten men ännu inga knoppar. Ute har Martha och Carl sett hur maskrosplantorna först hade blomknoppar nere i bladrosetten och hur knopparna sakta kom ut på ett blomskaft samtidigt som bladen blev stora. En rot har bildats på Carls planta men vad behöver fröet för att växa till en blomma? Fröet behöver vatten, solljus och näring vet vännerna. “Men vad är näring för ett frö?”, undrar Martha. Carl kollar i boken om odling och läser att gamla växtdelar och kompost ger näring åt växterna. Ute finns det gott om förmultnande rötter, blad och plantor som skotten kan få näring från. Mullen de planterade fröet i hade extra näring för plantor, står det på mullpåsen. Men ingendera kommer ihåg när de vattnade jorden senast och ytan känns torr. Kanske de är vatten som behövs. Ute har det regnat så växterna där har fått både solljus och vatten.

“Vad behöver fröet för att växa?”, frågar Martha.

Sommar:

Blommorna på maskrosorna utomhus har slagit ut och det surrar av pollinerare runt dem. Carl-Herman och Martha håller koll: en fjäril eller två, humlor och flera bin räknar de. Maskrosen lockar dessa hungriga insekter till sig med den söta vätskan nektar och frömjölet pollen som ger kraft och mat åt insekterna. Martha tittar på pistillerna i sitt förstoringsglas och där längst ute på spetsen kan hon se hur den delar sig i två och har något mjöligt på sig. Hon väntar på att ett bi kommer att äta. Nu kommer en, eller var det en blomfluga?

När bina har fått sitt så kan man binda en maskroskrans åt sin vän, tänker Carl tyst för sig själv. Han kommer ihåg hur kladdig saften ur stjälken kan vara, och fläckarna som blev på kläderna fick de gnugga med både galltvål och med en pasta av matsoda och vatten. Fläcken på den vita skjortan försvann först efter att de lade på citronsaft och skjortan fick blekas i solskenet. Den här gången tänker han tvätta händerna efter att han plockat så den fina gröna skjortan hålls ren.

“Visste du att maskrosen går att äta?”, frågar Carl. “Det går att plocka bladen till sallad, steka blomknoppar till lunchen eller dekorera filen med blomblad”. Martha tycker de rundade bladen är goda och de mer hackiga beska, men om man lägger bladen i vatten en stund blir de ett trevligt tillskott i salladen. Tänk att maskrosen kan vara så nyttig på många sätt. “Nu skall det bli maskrosfest!”, säger vännerna.

“Har ni smakat på maskrosen någon gång?”, undrar Martha och Carl-Herman.